

รูปแบบการบริหารโรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนสองภาษา ของสถานศึกษา ในจังหวัดเพชรบุรี

School Administrative Model in Bilingual Program Project of Schools in Phetchaburi Province

อรวรรณ รังสัย^{1*}

Orawan Rang sai^{1*}

อภิชาติ เลนะนันท์²

Apichart Lenanant²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนสองภาษาของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี และ 2) เสนอแนวทางการบริหารโรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนสองภาษาของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 107 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ แบบไม่มีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนสองภาษาของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการบริหารจัดการ รองลงมาคือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านบริหารแบบมีส่วนร่วม และด้านการบริหารงบประมาณ 2) แนวทางการบริหารโรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนสองภาษาของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี มี 6 แนวทาง ได้แก่ (1) มุ่งเน้นให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารงาน (2) บริหารวิชาการด้วยการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การติดตามผลการปฏิบัติตามหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและมีเนื้อหาวิชาที่ทันสมัย (3) ส่งเสริมบุคลากรให้เข้ารับการอบรมพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จัดสรรบุคลากรให้เพียงพอและมีความรู้ความสามารถตรงตามวิชาที่สอน (4) จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานโรงเรียน มีแผนการกำกับติดตาม และจัดบริบท บรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม (5) จัดสรรงบประมาณใช้จ่ายอย่างเป็นระบบ คุ่มค่า และคุ่มทุน และ (6) ใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งด้านภาษาและวัฒนธรรม มีการประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้มีความเป็นเลิศอย่างเต็มศักยภาพ

คำสำคัญ : รูปแบบการบริหาร โรงเรียนสองภาษา การจัดการเรียนการสอน

^{1*} นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี อ.เมือง จ.เพชรบุรี 76000

² อาจารย์ ดร. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี อ.เมือง จ.เพชรบุรี 76000

Abstract

The purposes of this research were ; 1) determine the components of school administrative model of the bilingual program project for schools in Phetchaburi Province, and 2) propose guidelines for school administration in the bilingual program project for schools in Phetchaburi Province. The research samples were 107 administrators and teachers in schools in Phetchaburi Province. The research tools were a questionnaire and an unstructured interview form. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The research results were as follows : 1) The components of school administrative model in bilingual program project of schools in Phetchaburi Province were at a high level both in overall and in each aspect. The aspect with the highest mean was management, and the other aspects with lower means could be ranked in descending order of their means as follows : academic administration, personnel administration, general administration, participatory administration, and budget administration. 2) The guidelines for school administration in the bilingual program project for schools in Phetchaburi Province comprises of six facets: (1) emphasize participation of all parties in administrative planning ; (2) administer academic by prioritizing curriculum development and learning process, measurement and evaluation, and monitoring the curriculum implication to make it conform to the social needs and contain up-to-date contents of subject matter ; (3) administer personnel to promote training continuity, adequacy of number, and on-the-right-job assignment ; (4) schedule work in general administration under the school calendar and plan for monitoring as well as manage and organize the school context and atmosphere to support teaching and learning properly ; (5) administer school budget systematically for its worthiness and cost benefit use ; and (6) use participatory administration with knowledge sharing activities on both language and culture, coordinating with parents in student caring and excelling them with their full potential.

Keywords : Administrative model, bilingual school, learning management

บทนำ

ในปัจจุบันสังคมโลกได้ก้าวสู่ศตวรรษที่ 21 เป็น “สังคมแห่งการเรียนรู้” ซึ่งคนในสังคมจำเป็นต้องเรียนรู้ตลอดเวลา การปฏิรูปการศึกษาเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อเตรียมคนในชาติให้มีความสามารถในการปรับตัวก้าวให้ทันความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองวัฒนธรรม และมีความสามารถในการแข่งขัน ภาษาอังกฤษ จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและจำเป็นยิ่งในสังคมการเรียนรู้ ที่จะใช้สื่อกลางของการค้นคว้าศึกษาหาความรู้ทั้งเป็นสื่อกลางของการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน รวมถึงเทคโนโลยีที่เข้ามา มีบทบาทต่อสังคมปัจจุบันและอนาคตเป็นอันมาก ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่มีผู้เรียนใช้เป็นอันมาก การที่

นักเรียน มีความสามารถใช้ภาษาอังกฤษเป็นการสื่อสารได้เป็นอย่างดี นับเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้เป็นอย่างยิ่ง นอกจากจะสนองตอบต่อความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมแล้ว ยังเป็นการเติมเต็มให้กับนักเรียนที่จะได้พัฒนาศักยภาพ ด้านความรู้ความสามารถ และทักษะทางภาษาอังกฤษ อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งยังเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่กำหนดให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ด้วยรูปแบบที่เหมาะสมให้สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ อีกทั้งในมาตรา 23 ยังให้เน้นทักษะทางด้านภาษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นความสำคัญดังกล่าวจึงจัดโครงการจัดการ

เรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ เป็นภาษาอังกฤษโรงเรียนสองภาษาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ (English Program) [1]

โรงเรียนสองภาษาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ (English Program) เป็นการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 แต่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการเรียนการสอนในกลุ่มสาระที่มีใช้ กลุ่มสาระภาษาไทย และกลุ่มสาระฯ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม บางสาระที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไทยและเอกลักษณ์ไทย โครงการโรงเรียนสองภาษาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ (English Program) เป็นความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและพ่อแม่หรือผู้ปกครองนักเรียน ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ เกี่ยวด้วย การระดมทรัพยากรจากท้องถิ่น เพื่อการจัดการศึกษาที่เรียกว่า All of Education การร่วมมือกันระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่และผู้ปกครองมีทางเลือกมากขึ้นในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพตามปรัชญาของระบบการศึกษาไทย และตามเป้าหมายของวาระแห่งชาติว่าด้วยการสร้างความสามารถเชิงแข่งขันให้กับคนไทย กระทรวงศึกษาธิการให้สถานศึกษาที่มีศักยภาพ จำนวนหนึ่งทดลองจัดโครงการ โรงเรียนสองภาษา ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ (English Program) นำร่องไปก่อนตั้งแต่ปีการศึกษา 2541 ซึ่งในขณะนั้นใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2553) และมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2553) และในปีการศึกษา 2546 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อเพื่อพัฒนาศักยภาพ ด้านความรู้ความสามารถ และทักษะทางภาษาอังกฤษของผู้เรียนให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน ซึ่งมีโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเข้าร่วม โครงการนี้ทั่วประเทศทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จำนวน 67 โรงเรียน แบ่งเป็นระดับประถมศึกษา 17 โรงเรียน ระดับมัธยมศึกษา 50 โรงเรียน โดยมีการจัดการเรียนการสอน 2 รูปแบบ คือ 1) โรงเรียน

สองภาษาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ (English Program) (EP) คือ โครงการซึ่งจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่ออย่างน้อย 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และไม่ต่ำกว่า 15 ชั่วโมง/สัปดาห์ 2) Mini English Program (MEP) โรงเรียนสองภาษาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ คือ โครงการซึ่งจัดการเรียนการสอน ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่ออย่างน้อย 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้จำนวน 8-14 ชั่วโมง/สัปดาห์ [2]

โรงเรียนสองภาษามีจุดเน้นในการใช้ภาษาในการเรียนรู้ อีกทั้งการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันดีงาม ตลอดจนการเรียนการสอนในบริบทของการผสมผสานกับการเป็นสากล เพื่อให้นักเรียนที่ได้รับการศึกษาสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพและในอนาคตพวกเขาสามารถเป็นบุคลากรที่สำคัญส่วนหนึ่งของชาติในการขับเคลื่อนการพัฒนาตนเองสู่มาตรฐานสากลส่งผลต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน การศึกษาให้เยาวชนรู้จักคิดแบบสร้างสรรค์ก้าวทันเทคโนโลยีสมัยใหม่ รู้จักบูรณาการความรู้ใหม่ๆ เป็นสิ่งจำเป็นที่ฝ่ายบริหารการศึกษาต้องปรับแนวคิดให้ทันต่อสิ่งที่มีการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นจึงต้องเตรียมเด็กและเยาวชนให้เป็น Global Citizen ต้องเป็นเด็กยุคโลกาภิวัตน์สิ่งที่เป็นส่วนสำคัญของเด็กต้องมีก็คือ 1) ภาษาอังกฤษ เพราะเป็นภาษาสากล 2) คอมพิวเตอร์หรืออินเทอร์เน็ตหรือเรียกว่า Technology Literacy และ 3) ความเข้าใจในวัฒนธรรมนานาชาติ International Culture ความรู้ทั้งสามควรเป็นพื้นฐาน ของคน [3]

กระบวนการจัดการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนสองภาษา (English Program) ที่ผ่านมายังประสบปัญหาอยู่หลายประการคือ [3] 1) ปัญหาตัวผู้เรียนทางด้านการเรียน การปรับตัวของนักเรียน ความรู้พื้นฐานทางด้านภาษาอังกฤษ นักเรียนยังขาดความพร้อมในการเรียน เด็กจะมีปัญหาในเรื่องของวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์เนื่องจากสองวิชานี้จะมีคำศัพท์ทางเทคนิคมาก 2) ปัญหาด้านครูผู้สอนเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด ซึ่งมีอยู่หลายสาเหตุด้วยกัน เช่น ครูต่างชาติ ถึงแม้จะมีวุฒิหรือความรู้ทางวิชาการด้านที่ต้องการแต่ไม่ได้จบด้านการสอนด้วย จึงทำให้อำนาจไม่ดี ขาด

คุณภาพ ไม่มีทักษะในการถ่ายทอดและสื่อความหมาย
เท่าที่ควร ไม่เข้าใจจิตวิทยาเด็กในห้องเรียน ไม่ได้ตลอดจน
กระทั่งทำใบปริญญาลอมน และปัญหาด้านความสัมพันธ์
ของครู ในโรงเรียนที่ขาด การประสานงานและมีการ
เปรียบเทียบด้านผลตอบแทนสิทธิประโยชน์ระหว่างครู
ผู้สอนโครงการพิเศษและโครงการปกติ ครูต่างชาติที่มี
คุณภาพจะถูกดึงตัวไปอยู่กับโรงเรียนนานาชาติ มากยิ่ง
ขึ้น เนื่องจากมีรายได้ที่ดีกว่า ครูต่างชาติบางคนอยู่สอน
ไม่นาน เพราะอาจเป็นนักท่องเที่ยวหรือนักศึกษาที่เพิ่ง
จบมาท่องเที่ยวหาประสบการณ์ชีวิต ทำให้เกิดภาวะขาด
ครูบ่อยและขาดความต่อเนื่อง ในการสอน 3) ปัญหาด้าน
งบประมาณ โรงเรียนสองภาษาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็น
สื่อ (English Program) ในโรงเรียนรัฐบาลมีงบประมาณ
น้อยไม่เพียงพอ ต่อเงินเดือนครูต่างชาติทำให้สามารถ
จ่ายเงินเดือนครูต่างชาติได้น้อยตามไปด้วย ครูต่างชาติที่
มีคุณภาพ จึงถูกโรงเรียนนานาชาติดึงตัวไปเป็นจำนวน
มาก ครูต่างชาติจึงเปลี่ยนโรงเรียนและกลายเป็นปัญหา
ครูต่างชาติทำงานไม่นาน โรงเรียนที่ขาดงบประมาณหรือ
มีงบประมาณน้อย จึงต้องใช้ครูต่างชาติชาวเอเชีย ซึ่งมี
ค่าจ้างที่ถูกกว่า สำเนียงภาษาไม่ชัดเจนเหมือนเจ้าของภาษา
โดยตรง และ 4) ปัญหาด้านหลักสูตร การเรียนการสอน
ส่วนใหญ่โรงเรียนจะใช้หลักสูตรของต่างประเทศในการ
สอน เช่น จากอังกฤษ และสิงคโปร์ ซึ่งเนื้อหาบางส่วนอาจ
ไม่สอดคล้องกับสังคมไทย การแปลตำราไทยเป็นอังกฤษ
โดยพื้นฐานหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการแบบ Content
by Content ซึ่งอาจทำให้ดูเนื้อหาไม่แตกต่างจากการเรียน
ภาคในภาษาไทยมากนัก ในเรื่องเนื้อหาหลักสูตรจะเห็น
ได้ว่าขึ้นอยู่กับหลักสูตรของแต่ละโรงเรียนดำเนินการ
เอง ยังขาดความเป็นมาตรฐาน อาจส่งผลถึงการประเมิน
ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนเมื่อต้องเข้าสู่ระบบ
การแข่งขันกับนักเรียนในภาคปกติที่ข้อสอบเป็นภาษาไทย
โดยเฉพาะวิชาวิทยาศาสตร์ที่จะมีศัพท์เทคนิคและ
รายละเอียดของการทดลองมาเป็นข้อจำกัด ไม่สามารถ
ลงลึกในหลักวิชาเหมือนในภาคปกติได้

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แสดง
ให้เห็นว่าโรงเรียนสองภาษาที่จัดการเรียน การสอนใน

โครงการสองภาษา (English Program) ยังมีปัญหาในด้าน
การบริหารจัดการ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ ที่จะศึกษาพัฒนา
รูปแบบการบริหาร โรงเรียนในโครงการการจัดการเรียน
การสอนสองภาษาของสถานศึกษา ในจังหวัดเพชรบุรี
เพื่อให้โรงเรียนที่ การจัดการเรียนการสอนสองภาษา
ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาเพื่อการสื่อสาร สถานศึกษา
สามารถบริหารจัดการการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน
ตามแนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการ
ศึกษาแห่งชาติ ฉบับปี 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่
2) พ.ศ. 2545 รวมทั้งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและ
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหาร
โรงเรียนในโครงการการจัดการเรียน การสอนสองภาษา
ของสถานศึกษา ในจังหวัดเพชรบุรี

2. เพื่อเสนอแนวทางการบริหาร โรงเรียน
ในโครงการการจัดการเรียนการสอนสองภาษาของ
สถานศึกษา ในจังหวัดเพชรบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม
(Mixed Methodology) ได้แก่ ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ
(Qualitative Research) และระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ
(Quantitative Research) โดยมีขั้นตอนดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากรคือ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับ โครงการ
โรงเรียนสองภาษา จำนวน 5 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียน
อนุบาลเพชรบุรี โรงเรียนวัดคอนไก่เตี้ย โรงเรียน
อรุณประดิษฐ โรงเรียนพรหมานุสรณ์จังหวัดเพชรบุรี และ
โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 107 คน
คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 5 คน รองผู้อำนวยการ
4 ฝ่าย จำนวน 20 คน วิชาการโรงเรียน จำนวน 5 คน
หัวหน้าโครงการโรงเรียนสองภาษา จำนวน 5 คน
ครูประจำชั้นและครูผู้ช่วยครูประจำชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 1 ถึงปีที่ 6 จำนวน 72 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Method) ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 5 คน รองผู้อำนวยการ 4 ฝ่าย จำนวน 20 คน วิชาการโรงเรียน จำนวน 5 คน หัวหน้าโครงการโรงเรียนสองภาษา จำนวน 5 คน ครูประจำชั้นและครูผู้ช่วยครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 6 จำนวน 72 คน รวมทั้งสิ้น 107 คน จากโรงเรียนอนุบาลเพชรบุรี โรงเรียนวัดคอนไก่เตี้ย โรงเรียนอรุณประดิษฐ โรงเรียนพรหมานุสรณ์จังหวัดเพชรบุรี และโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ จังหวัดเพชรบุรี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือ ประกอบด้วยแบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียน ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำนวน 60 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง ใช้สำหรับสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 11 คน เพื่อการวิเคราะห์รูปแบบการบริหารโรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนสองภาษาของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี

3. การสร้างเครื่องมือในการศึกษา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ และสรุปวรรณกรรมเกี่ยวกับศาสตร์การบริหาร การจัดการศึกษา การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การบริหารโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย และต่างประเทศ เป็นต้น นำข้อสรุปที่ได้มาสังเคราะห์ (Content Synthesis) เป็นองค์ความรู้เกี่ยวกับ การบริหารโรงเรียนในโครงการจัดการเรียน การสอนสองภาษาของสถานศึกษา ในจังหวัดเพชรบุรี เพื่อใช้ประกอบการสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระและขอบเขตการวิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

วิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำตรวจสอบความถูกต้องปรับปรุงแก้ไขให้ตรงกับขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนด จากนั้นเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและการใช้ภาษา และนำไปคำนวณค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 จากนั้นนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มาปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลราชบุรี จำนวน 30 คน นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.924 นำแบบสอบถามที่จัดทำสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับหน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analysis) คือ โรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนสองภาษาของสถานศึกษา ในจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 5 โรงเรียน รวบรวมข้อมูลแล้ววิเคราะห์ผลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยนำข้อมูลไปวิเคราะห์ประมวลผลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนสองภาษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์วิเคราะห์ประมวลผลข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาผู้วิจัยนำผลการวิจัยมาสรุปได้ดังนี้

1. องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนสองภาษาของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและ

การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล 11 ท่าน พบว่า ได้องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียน ในโครงการจัดการเรียนการสอนสองภาษา ของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี ที่ศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ การบริหารจัดการ การบริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป การบริหารงบประมาณ และการบริหารแบบมีส่วนร่วม

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม แสดงรายละเอียดได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนสองภาษา ของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวมและรายด้าน

(n = 107)

องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนสองภาษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการบริหารจัดการ	4.15	0.46	มาก	1
2. ด้านการบริหารวิชาการ	4.01	0.52	มาก	2
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	3.96	0.51	มาก	3
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป	3.95	0.50	มาก	4
5. ด้านการบริหารงบประมาณ	3.79	0.47	มาก	6
6. ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม	3.90	0.45	มาก	5
เฉลี่ย	3.96	0.31	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียนในโครงการจัดการเรียน การสอนสองภาษาของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการ รองลงมาคือ ด้านการบริหารวิชาการ, ด้านการบริหารงานบุคคล, ด้านการบริหารงานทั่วไป, ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม และด้านการบริหาร ตามลำดับ

2. แนวทางการบริหาร โรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนสองภาษาของสถานศึกษา ในจังหวัดเพชรบุรี พบว่าควรมีแนวทางการบริหาร โรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนสองภาษาของ

สถานศึกษา ในจังหวัดเพชรบุรี ดังนี้

2.1 การบริหารจัดการ เป็นปัจจัยสำคัญต่อการบริหารจัดการโครงการโรงเรียนสอนสองภาษาให้มีประสิทธิภาพ การดำเนินการทุกอย่างในสถานศึกษา จะประสบความสำเร็จได้ ถ้ามีการบริหารจัดการที่ดี หลักการบริหารจัดการ ควรมุ่งเน้นในหลักของการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่มีความเกี่ยวข้อง ขวัญกำลังใจที่ดี ควรจะนำมาใช้ในการบริหารงานบุคคลากรให้ประสบความสำเร็จ ความเสมอภาค ในการดำเนินการควรมีความต่อเนื่องไม่เลือกปฏิบัติ การวางระบบที่ดีในการบริหารจัดการจะช่วยให้การทำงานมีความสอดคล้องกันอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดความสำเร็จอย่างดียิ่ง

2.2 การบริหารงานวิชาการ ควรมีแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลและประเมินผล รวมทั้งติดตามผล และสื่อการสอน รวมไปถึงการพัฒนาผู้สอน ตลอดจนการดำเนินกิจการของโรงเรียนจะต้องเป็นไปตามหลักสูตรและระเบียบพิธีการของการเรียนการสอน จำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมทุกระยะด้วยการจัดเนื้อหาวิชาให้ทันสมัย บางครั้งก็มีการเพิ่มวิชาใหม่ๆ เข้าไปด้วย ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนอย่างแท้จริงนั้น เกิดจากการเรียนการสอน ดังนั้นเมื่อหลักสูตรเปลี่ยนก็จำเป็นต้องอบรมครูตามไปด้วย เพราะการใช้หลักสูตรในโรงเรียนจะมีส่วนเกี่ยวข้องไปถึงการจัดตารางสอน การจัดชั้นเรียนวิธีสอนการใช้อุปกรณ์การสอนและการประเมินผลด้วยตัวเองในด้านของงานสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการ ได้แก่ งานควบคุมดูแลหลักสูตรการสอน อุปกรณ์การสอน การจัดการเรียน คู่มือครู การจัดชั้นเรียน การจัดการครูเข้าสอน การปรับปรุงการเรียนการสอน การฝึกอบรมครู การนิเทศการศึกษา การเผยแพร่ งานวิชาการ การวัดผลการศึกษา การศึกษาวิจัย การประเมินมาตรฐานสถานศึกษาเพื่อปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีประสิทธิภาพ

2.3 การบริหารงานบุคคลการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา เป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษา

สามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อีศระภายได้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนา มีความรู้ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้มีความสัมพันธ์ในระหว่างบุคคลอยู่ในรูปแบบความสัมพันธ์เสมือนมากยิ่งขึ้น เป็นอีกสภาพการณ์หนึ่งที่เกิดขึ้นสำหรับศตวรรษที่ 21 ขอบเขตทางภูมิศาสตร์ไม่สามารถขวางการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลได้ เพราะเป็นการสื่อสารทำให้เกิดความสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อให้สอดคล้องกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

2.4 การบริหารงานทั่วไป รูปแบบการบริหารโรงเรียนสองภาษาในจังหวัดเพชรบุรี ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการควบคุมดูแลงานสารบรรณของโรงเรียนสองภาษา การจัดการบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานโรงเรียนสองภาษาและแผนการกำกับติดตามงานตามแผนการแบ่งงานของกลุ่มงานบริหารทั่วไปออกเป็นงานอาคารสถานที่งานสัมพันธ์ชุมชนงานธุรการและงานกิจการนักเรียน การจัดทำระบบงานสารสนเทศและเทคโนโลยีเกี่ยวกับข้อมูลของโรงเรียนสองภาษา การจัดระบบในการควบคุมและติดตามความประพฤตินักเรียนรวมทั้งมีการติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อทำความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน มีการจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาจริยธรรมคุณธรรมนักเรียน และมีการสนับสนุนให้สถานศึกษามีการประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อการบริหารโรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนสองภาษาของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี ให้มีประสิทธิภาพ

2.5 การบริหารงานงบประมาณ เป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารโรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนสองภาษาของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี

โดยให้ความสำคัญการแบ่งงานของกลุ่มงานการบริหารงบประมาณออกเป็นงานแผนงานและงานการเงิน เพื่อการงบประมาณสนับสนุนในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเพียงพอ ทั้งนี้สถานศึกษาคควรจัดสรรงบประมาณใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า คุ่มทุน และเป็นระบบ แต่ทั้งนี้ควรมีงบประมาณสนับสนุนในการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้อย่างเพียงพอ มีการจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ สิ่งอำนวยความสะดวกที่นำมาใช้จัดการศึกษา เพื่อการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักการพัฒนาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้

2.6 การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การบริหารงานโครงการโรงเรียนสองภาษาให้มีประสิทธิภาพได้ โดยต้องให้ความสำคัญในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งทางด้านภาษาและวัฒนธรรม ทั้งนี้มีเครือข่ายชุมชน สถาบัน องค์กรต่างประเทศ ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนในโครงการสองภาษา แต่ต้องมีการการติดต่อประสานงานกับผู้ปกครอง เพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีความเป็นเลิศอย่างเต็มศักยภาพ

จากรายละเอียดแนวทางการบริหารโรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนสองภาษาของสถานศึกษา ในจังหวัดเพชรบุรี มีองค์ประกอบในการบริหารโรงเรียน ประกอบด้วย การบริหารจัดการ การบริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป การบริหารงานงบประมาณ การบริหารแบบมีส่วนร่วม

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารโรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนสองภาษาของสถานศึกษา ในจังหวัดเพชรบุรี สามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนสองภาษาของสถานศึกษา ในจังหวัดเพชรบุรี จากการวิเคราะห์

เอกสารการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ได้องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียนในโครงการการจัดการเรียนการสอนสองภาษาของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี ที่ศึกษาครั้งนี้ดังนี้ การบริหารจัดการ การบริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป การบริการงานงบประมาณ และการบริหารแบบมีส่วนร่วม และการวิเคราะห์รูปแบบการบริหารโรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนสองภาษาของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการบริหารจัดการ รองลงมาคือ ด้าน การบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้าน การบริหารงานทั่วไป ด้านบริหารแบบมีส่วนร่วม และด้านการบริหารงบประมาณ ตามลำดับสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูวีตา มะขามทอง [4] ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตกรุงเทพมหานคร และโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าความเหมือนของการบริหารหลักสูตรโครงการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตกรุงเทพมหานครและสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร มี 5 ข้อ ดังนี้ การวิเคราะห์หลักสูตร และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ การจัดครูเข้าสอน การจัดตารางสอน การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อ การเรียนการสอน การประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน และความแตกต่างของการบริหารหลักสูตรโครงการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตกรุงเทพมหานครและสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครมี 3 ข้อ ดังนี้ การเตรียมบุคลากร

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร และการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

2. แนวทางการบริหารโรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนสองภาษาของสถานศึกษา ในจังหวัดเพชรบุรี พบว่า องค์ประกอบในการบริหารโรงเรียนประกอบด้วย การบริหารจัดการ การบริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป การบริหารงานงบประมาณ และการบริหารแบบมีส่วนร่วม สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ชัยพร สกุลพนารักษ์ [5] ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารโรงเรียนสองภาษาสำหรับประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนรูปแบบ การบริหารโรงเรียนสองภาษาสำหรับประเทศไทย ประกอบด้วยองค์ประกอบ 7 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การประเมินผล 2) การบริหารกิจการนักเรียน 3) การบริหารบุคคล 4) การบริหารวิชาการ 5) การบริหารแบบมีส่วนร่วม 6) การประกันคุณภาพการศึกษา และ 7) การบริหารงานทั่วไป

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งข้อเสนอแนะเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการบริหารโรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนสองภาษาของสถานศึกษา ในจังหวัดเพชรบุรีให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ โดยมีกระบวนการบริหารที่ครอบคลุมและสอดคล้องกับบริบทของแต่ละโรงเรียน

1.2 การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนให้สามารถดำเนินการในลักษณะของโรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนสองภาษาให้ได้คุณภาพนั้น สถานศึกษาต้องพัฒนาครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสองภาษาอย่างต่อเนื่อง ในทุกด้าน จะส่งผลให้ประสบความสำเร็จต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการเปรียบเทียบรูปแบบการบริหารโรงเรียนสองภาษาในจังหวัดเพชรบุรี ระหว่าง

โรงเรียนรัฐบาลและเอกชน ว่ามีการวางแผนการบริหาร
โครงการที่แตกต่างกันอย่างไรบ้าง

2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะ
ความเป็นผู้นำของสถานศึกษากับองค์ประกอบของ
รูปแบบการบริหารโรงเรียนสองภาษาในจังหวัดเพชรบุรี

เอกสารอ้างอิง

- [1] กระทรวงศึกษาธิการ. แนวทางการดำเนินงาน
โรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนตาม
หลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการ เป็นภาษาอังกฤษ
(โรงเรียนสองภาษาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ
English Program) ประสบผลสำเร็จจริงหรือ.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพัฒนานวัตกรรมการ
จัดการศึกษา 2548.
- [2] สุทธิพงษ์ ยงค์กมล. การบริหารจัดการเพื่อ
ประสิทธิผลของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ
การสอน. วารสารวิชาการ 2544. 1, 4 : 60-69.
- [3] กระทรวงศึกษาธิการ. โครงการโรงเรียนสองภาษาที่
ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ (English Program) ประสบ
ผลสำเร็จจริงหรือกรุงเทพมหานคร : สำนักพัฒนา
นวัตกรรมการจัดการศึกษา 2560.
- [4] ชูวีดา มะขามทอง. การศึกษาเปรียบเทียบ
การบริหารหลักสูตรโครงการจัดการเรียน
การสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็น
ภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใน
เขตกรุงเทพมหานคร และโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร.
[วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]
กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ; 2557.
- [5] ชัยพร สกฤตพนาภิรักษ์. รูปแบบการบริหารโรงเรียน
สองภาษาสำหรับประเทศไทย. [วิทยานิพนธ์ปริญญา
คุณวุฒิปริญญาตรี สาขาวิชาการบริหารการศึกษา]
นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร ; 2552.